

FO 03-010

Helsingborgs kommun sätter konkurrensen ur spel

Sammanfattning

Företaget Mäss-Card AB arrangerar antikmässor på olika orter i Sverige, bland annat i Helsingborg. Där hyr mässföretaget en lokal i stadens Folkets Park. På grund av lokalens avskilda belägenhet önskar Mäss-Card hyra en lokal som ligger centralare. Den bäst lämpade lokalen är en friidrottshall som ägs av kommunen, men kommunen hyr inte ut till Mäss-Card. Kommunen har nämligen ett hyresavtal med det konkurrerande företaget Helsingborgs Utställningar AB. Avtalet tolkas av kommunen som att andra kommunalägda lokaler inte får hyras ut till något annat företag i samma bransch under tiden Helsingborgs Utställningar genomför sin antikmässa.

Kommunens tolkning av avtalet med Mäss-Cards konkurrent är konkurrensnedvridande och därför olämpligt, anser Företagarombudsmannen.

Fallet

Göran Törnqvist i Karlstad driver företaget Mäss-Card AB som arrangerar antik- och samlarmässor. Under 2002 stod företaget bakom 21 mässor på olika orter i landet. Företaget arrangerar bland annat en årlig antik- och samlarmässa i Helsingborg. Denna går av stapeln samtidigt som en annan stor mässa, kallad Antikmässan i Helsingborg, arrangeras av det konkurrerande företaget Helsingborgs Utställningar AB. Helsingborgs Utställningar håller sin mässa i den kommunala idrottsanläggningen Idrottens Hus, som ligger i centrala Helsingborg. Mäss-Card håller till i lokalen Sundspärlan i Folkets Park, som ligger cirka två kilometer från centrum.

Göran Törnqvist på Mäss-Card tycker att hans mässa i Sundspärlan ligger alltför avsides och skulle hellre hålla till i en lokal som ligger mer centralt. Den lokal som är bäst lämpad för ändamålet är Friidrottshallen som ägs och disponeras av kommunen. Göran Törnqvist har uppgett för Företagarombudsmannen att han efter förfrågan hos kommunen fått veta att lokalen dessutom är billigare att hyra än Sundspärlan. Trots att det finns möjlighet att utnyttja lokalen för mässor vägrar kommunen att hyra ut till Mäss-Card under de dagar det konkurrerande företaget Helsingborgs Utställningar genomför sin antikmässa. Kommunen hänvisar till ett avtal med Helsingborgs Utställningar. Detta avtal ger Antikmässan i Helsingborg rätten att hyra lokalen Idrottens hus för sina mässor till och med 2005.

I avtalets andra paragraf stadgas följande: ”Bolaget förbinder sig att fortsätta med Antikmässan i samma omfattning som hittills under fem (5) år räknat från 2001. Under samma period får varken Bolaget eller Staden i Helsingborg eller på annan ort bedriva verksamhet som kan innebära negativ konkurrens för Antikmässan.”

Kommunen tolkar formuleringen ”bedriva verksamhet” som att detta även inbegriper lokaluthyrning till konkurrerande mässor. När Företagarombudsmannen varit i kontakt med kommunen uppges att Friidrottshallen kan hyras ut till andra typer av mässor, till exempel en husvagnsmässa.

Antikmässan i Helsingborg startades 1962 av Helsingborgs kommun. Mässan kom med tiden att få stort genomslag och bli en emotsedd händelse i slutet på varje sommar. Kommunen drev antikmässan till början av åttiotalet då verksamheten enligt uppgift från kommunen togs över av ett privat bolag. Bolaget anställde också en av de personer på kommunen som varit mest engagerad i antikmässan. De exakta villkoren vid denna överlåtelse av den årliga antikmässan har Företagarombudsmannen inte kännedom om. Kommunen har idag representanter i en kommitté som är med och arrangerar antikmässan. Nuvarande ägare till företaget Helsingborgs Utställningar har arrangerat Antikmässan i Helsingborg sedan 2001.

Företagarombudsmannens bedömning

- Kommunens tolkning av avtalet sätter konkurrensen ur spel. Kommunen bör inte ge vissa företag konkurrensfördelar framför andra. Det skapar ett dåligt näringsklimat i kommunen. Kommunen bör därför snarast med sina jurister se över frågan och i framtiden undvika avtal av ovanstående karaktär.